

[Lise Østergaard]

som Industrirådet har sendt til regeringen. Denne henvendelse er i øjeblikket under overvejelse.

Jeg vil benytte lejligheden til at gøre nogle uddybende betragtninger gældende over vores udviklingsbistand, betragtninger, der helt direkte er påkaldt af de to beslutningsforslag. Jeg vil i øvrigt erindre om, at på foranledning af fremskridtspartiet havde tinget her i sidste uge et antal finansudvalgsaktstykker til behandling, fordi de var indstillet til afvisning af det pågældende parti. Resultatet af denne aktion er tinget bekendt, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke for den helt entydige opslutning fra de øvrige partiers ordførere omkring regeringens ansøgninger til finansudvalget. Denne tilslutning har på ny klart markeret, at fremskridtspartiet står alene med sine særprægede synspunkter på u-landspolitikken.

Så man det under ét, gav den omhandlede buket af aktstykker et meget godt indtryk af, hvor varieret og nuanceret udviklingsbistanden er sammensat, og hvilket bredt spektrum af aktiviteter der indgår i det internationale samarbejde på dette område. Det er et samarbejde, som Danmark har været med til at præge og udforme gennem sin deltagelse i det vidt forgrenede net af internationale organisationer.

Det turde være indlysende, at vi må have et instrument til vores rådighed, der har mange strenge at spille på, hvis vi skal kunne bidrage til løsningen af de mange og de varierede opgaver af udviklingsmæssig art i u-landene. Det instrument har vi heldigvis også i loven om internationalt udviklingssamarbejde, som den gælder i dag, og i de rullende 5 års planer for udviklingssamarbejdet, der hvert år bliver forelagt for folketinget.

Det, der nu lægges op til med fremskridtspartiets beslutningsforslag, er, at samtlige disse strenge på nær én skulle fjernes fra vores instrument, og herved ville det blive uanvendeligt i orkestret. Det flerstrengede instrument for udviklingsbistanden, som vi er blevet meget gode til at betjene her i landet efterhånden, og som vi kan bruge harmonisk sammen med andre lande, er regeringen fast besluttet på at bibeholde i dets nuværende form. Men som ethvert andet instrument skal også dette fra tid til anden stemmes, og det sker til stadighed gennem de justeringer, som

hvert år foretages i bistandens sammensætning.

Derimod har regeringen ikke fundet og finder heller ikke nu anledning til at ændre hovedprincipperne for bistandens fordeling, sådan som vi har den i dag.

Det, der har været mest indgående debatteret i denne forbindelse gennem lidt mere end et års tid, er de ønsker, der er fremsat specielt fra industriens side om at ændre den gældende fordelingsnøgle sådan, at der ydes en større del af bistanden end den nuværende, ca. 25 pct., i form af leveringsbundne statslån, og det skal ske på bekostning af den del af bistanden, der ydes til det multilaterale, det internationale, system, specielt FN-organisationerne. Det er disse ønsker, vi i dag genfinder i ekstrem form i fremskridtspartiets forslag og i mere modereret form i forslaget fra det konservative folkeparti.

Også efter min opfattelse er statslånsbistanden en meget værdifuld bestanddel af vores samlede udviklingsprogram, men den er netop kun en bestanddel, og dens fordele og ulemper må nøje afvejes i forhold til de andre bistandsformer. Under ideelle forhold burde ingen del af vores u-landsbistand være bundet, men den burde frit kunne anvendes af udviklingslandet til indkøb af varer dér, hvor de er billigst på verdensmarkedet. Men under de reelt givne konkurrencevilkår i den øjeblikkelige økonomiske krise har vi ikke kunnet og kan i øjeblikket ikke følge dette absolutte ideal.

Men hvad ville det betyde, hvis vi nu skulle binde hele vores bistand til danske leverancer, sådan som fremskridtspartiet ønsker det, eller en betydelig større del deraf, sådan som det konservative folkeparti ønsker det? For det første ville vi handle stik imod u-landenes ønsker ved den beslutning. U-landene har længe ønsket, at en større del af giverlandenes bistand bliver afbundet, så de frit kan afgøre, hvor og til hvad de vil anvende den. Som det nu er under de givne forhold, kan det være vanskeligt for modtagerlandene at få forskellige giverlandes leverancer til at passe sammen i en samlet økonomisk udvikling. Derfor har nogle giverlande, f. eks. Vesttyskland, afbundet al bistand, herunder lånene, og det fremgik af den svenske udenrigsministers seneste udtalelse, at også Sverige påtænker at afbinde næsten hele sin bistand.